

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КУРС

Визначальними рисами сучасного розвитку економіки України є високий ступінь невизначеності умов функціонування підприємств, підвищена динамічність, глобалізація, жорстка конкуренція, які обумовлюють необхідність впровадження стратегічного управління, ретельного обґрунтування стратегії розвитку організації та створення умов для її ефективної реалізації. Комплекс складних та важливих завдань, таких як аналіз зовнішнього середовища та потенціалу організації, визначення його місії та системи цілей, формування стратегічного плану, організація та контроль його виконання поступово стають звичними для керівників і власників підприємств.

Концепція стратегічного управління, що становить сучасну управлінську філософію, оснований на системному та ситуаційному підходах до управління. Підприємство розглядається при цьому перш за все як «відкрита система»; головні передумови успіху діяльності відшукуються не усередині фірми, а за нею, тобто успіх пов'язується із тим, наскільки вдало фірма пристосовується до зовнішнього оточення. Чи зможе фірма розпізнати погрози для її існування, чи буде стійка до впливу зовнішнього середовища, чи не втратить можливості, які виникають в її середовищі, чи зможе вона мати максимум вигоди із цих можливостей – ось головні критерії ефективності всієї системи управління.

Вищезазначене свідчить про актуальність стратегічного управління на підприємствах України й зумовлює необхідність вивчення його теоретико-методологічних основ та оволодіння специфічним методичним інструментарієм в умовах невизначеності та ризику.

Необхідність формування стратегічного розвитку підприємств України, що дозволить підтримувати стійкі конкурентні переваги у довгостроковому періоді, висуває нові нетрадиційні вимоги до професіоналізму та особистих якостей управлінців усіх рівнів, націлює на формування особистості з креативним типом мислення, ініціативою, самостійністю і оригінальністю у прийнятті рішень.

У представлених для опрацювання матеріалах висвітлено як поширені, перевірені практикою діяльності численних підприємств, так і порівняно нові елементи та інструменти стратегічного управління, що останніми роками продемонстрували свою ефективність в успішних організаціях світу. Це дозволить розширити та поглибити знання з існуючих закономірностей і процесів стратегічного управління, розглядаючи проблематику стратегічного управління як в цілому, так і в її окремих підсистемах.

Мета представлених для опрацювання матеріалів полягає у тому, щоб розкрити сутність стратегічного управління підприємством і забезпечити засвоєння студентами необхідних теоретичних основ, методичних підходів і практичних навичок щодо принципів, прийомів і методів побудови та подальшого функціонування системи розробки та реалізації стратегій організації в умовах глобалізації бізнесу.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Стратегічне управління» є:

- здійснити критичний аналіз сучасних концепцій стратегічного управління підприємством, визначити переваги та недоліки їх застосування, обґрунтувати необхідність формування стратегічного мислення у майбутніх фахівців;

- розкрити найбільш розповсюджені та нові підходи до аналізу середовища організації, методів визначення її конкурентоспроможності;

- обґрунтувати основні вимоги до побудови системи стратегічного управління сучасним підприємством, враховуючи при цьому організаційне, фінансово-економічне, соціально-психологічне та інформаційно-аналітичне забезпечення виконання стратегічних планів;

- сформувати навички застосування кращих форм та методів стратегічного управління в діяльності організації.

В пропонованих до розгляду матеріалах з дисципліни «Стратегічне управління», що систематизовані в 13 тем, які об'єднані в 3 модулі, висвітлено основи стратегічного управління, актуальні питання стратегічного аналізу, планування та забезпечення функціонування організації у «стратегічному режимі», узагальнено матеріал, що відбиває теоретичні концепції та практичні підходи щодо побудови окремих елементів системи стратегічного управління загалом; наведено методи аналізу зовнішнього середовища та обґрунтування стратегій різних типів, а також характеристики систем стратегічного планування, різних підсистем стратегічного управління, що забезпечують підтримку стратегічної діяльності на підприємстві, розкрито методичні підходи до їх формування.

По кожній висвітленій темі наведено перелік: ключових слів та понять, якими повинен володіти студент; питань для роздумів, повторення й аудиторного контролю; тестових завдань для самоконтролю рівня знань і практичних завдань, розв'язання яких дозволить здобувачам першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальність 073 «Менеджмент» систематизувати знання і відбудувати ланцюг зв'язків стратегічного процесу. Використання в навчальному процесі даних матеріалів забезпечить студентам необхідні теоретичні знання й сформує у них практичні навички аналітичної роботи у галузі стратегічного управління. Це дозволить суттєво ідентифікувати

процес підготовки висококваліфікованих менеджерів для різних секторів національної економіки, зокрема й аграрного.

Результатом вивчення дисципліни є набуття таких компетентностей:

ЗК 11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

СК 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.

СК 5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.

СК 7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.

СК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

СК 17. Здатність і готовність розробляти заходи щодо забезпечення ефективного функціонування суб'єктів господарювання відповідно до світових та вітчизняних стандартів управління, сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

Результатом вивчення дисципліни є отримання студентами таких програмних результатів навчання:

ПРН4 Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

ПРН5 Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

ПРН6 Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПРН7 Виявляти навички організаційного проектування.

ПРН9 Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.

ПРН12 Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

ПРН18 Планувати, аналізувати і контролювати основні результати діяльності організацій за сучасними методиками з використанням новітніх управлінських та інформаційних технологій.

Теми, що виносяться на вивчення:

Змістовий модуль I

ТЕМА 1. Концептуальні основи стратегічного управління

ТЕМА 2. Сутність стратегії організації та підходи до її визначення

ТЕМА 3. Основні етапи стратегічного управління: формування місії організації

ТЕМА 4. Формулювання цілей організації

Змістовий модуль II

ТЕМА 5. Аналіз зовнішнього середовища прямого та непрямого впливу як основний етап розробки стратегії

ТЕМА 6. Методи конкурентного аналізу в стратегічному управлінні

ТЕМА 7. Методи ситуативного аналізу організації

ТЕМА 8. Методи портфельного аналізу в стратегічному управлінні

Змістовий модуль III

ТЕМА 9. Реалізація стратегічного плану та стратегічний контроль

ТЕМА 10. Ефект синергії в стратегічному управлінні

ТЕМА 11. Збалансовані системи показників як інструмент стратегічного управління

ТЕМА 12. Стратегічна карта цілей збалансованої системи показників

ТЕМА 13. Стратегічний аналіз на прикладі підприємства